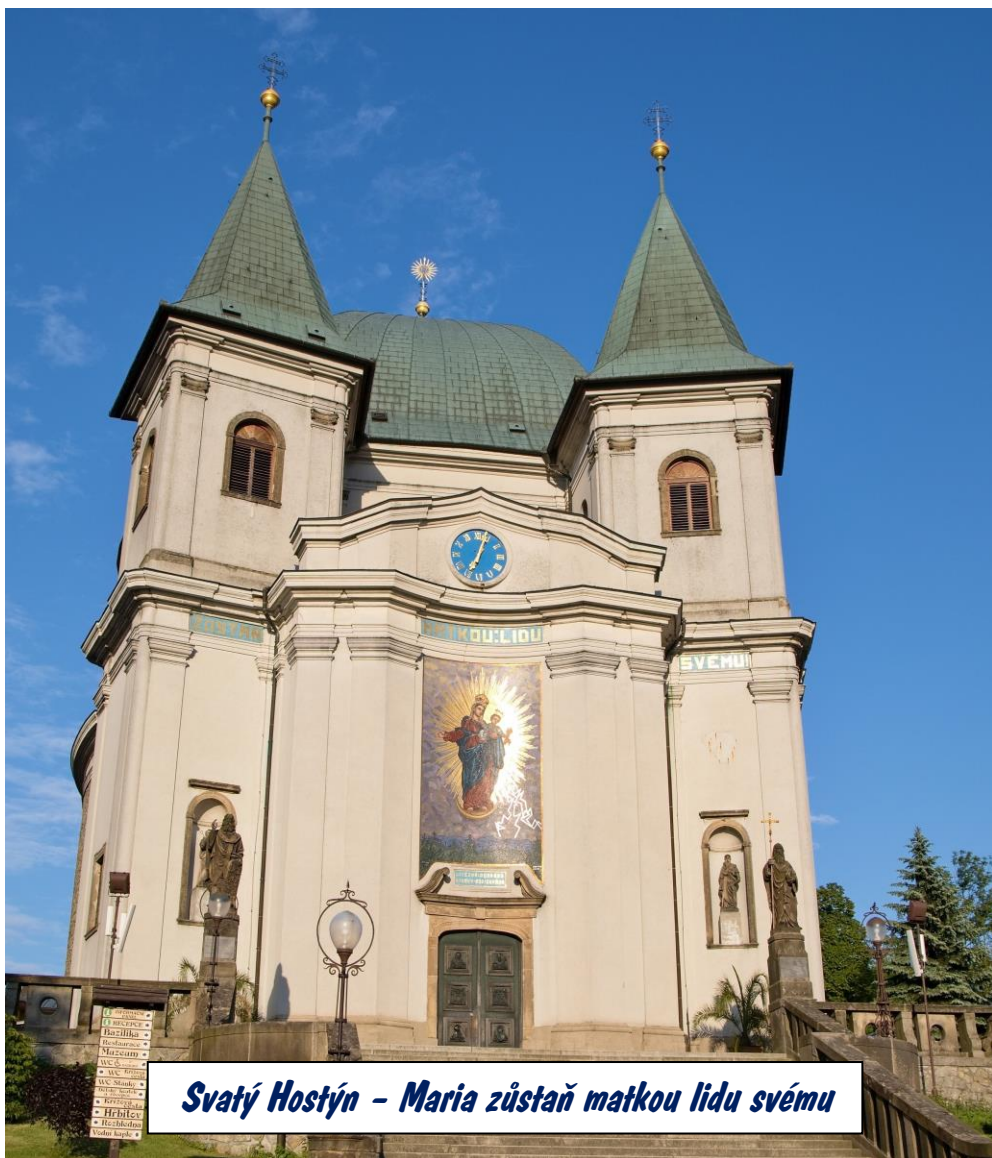

MĚSÍČNÍK FRYŠTÁCKÉ FARNOSTI

21. ROČNÍK - LISTOPAD 2023 - ČÍSLO 231

FARNÍČEK

ÚVODNÍ SLOVO

Milé sestry a bratři, čtenáři Farníčku,

nový měsíc listopad začínáme vždy krásnou liturgickou slavností **Všech svatých**.

To nejsou jen ti, kteří mají svůj konkrétní den v liturgickém kalendáři, ale velká plejáda dalších. Krásně to vyjadřuje svatý apoštol Jan, jak jsme to slyšeli v prvním čtení této slavnosti: „*Viděl jsem velký zástup, který by nikdo nespočítal, ze všech národů, kmenů, plemen a jazyků...*“ Jaký je jejich význam pro náš život? To dobře vyjadřuje vstupní modlitba této slavnosti: „*Všemohoucí věčný Bože, tvoji svatí jsou pro nás příkladem a pomáhají nám na cestě k tobě; při dnešní slavnosti si je všechny společně připomínáme a ve společenství s nimi tě prosíme: vyslyš nás a pro jejich zásluhy nám dávej všechno, co potřebujeme k jejich následování...*“ Mezi nimi jsou jistě i někteří naši příbuzní a známí, jejichž svatost jsme vnímali. Tak si je oživme v paměti a prosme o jejich přimluvu. A hned za nimi v liturgii týdne následují **všichni věrní zemřelí**, kteří touží po naší pomoci ve spojení s Ježíšem Kristem, aby dosáhli plnosti života v jeho království. Tak na ně v tyto dny v modlitbě vzpomínejme.

O obojím se dočtete v jiné části Farníčku.

Zhruba uprostřed měsíce – 13. listopadu, má svátek jedna z velkých žen našeho národa – **svatá Anežka Česká**. Také o ní se více dozvíte v tomto čísle Farníčku. A celý měsíc uzavřeme se **svatým Ondřejem**. Nechme se povolát jako on do Ježíšovy blízkosti i služby. A vyprošujme si od něho, abychom byli věrní, stateční a odvážní jako on.

Také se znovu setkáme s naším arcidiecézním jubilantem, A. C. Stojanem, velkým mariánským ctitelem a obnovitelem Svatého Hostýna. Ať nás jeho vztah k Marii vede k autentické úctě k Marii, která nás přitáhne více k Ježíši, jejímu synu i Pánu.

Milé sestry a bratři, všem vám přeji i vyprošuji hezké listopadové putování s našimi svatými i kandidáty blahorečení – s A.C. Stojanem i naším „Staříčkem“.

Všem vám žehná o. Josef

PŘÍPRAVA DĚTÍ S RODIČI NA PRVNÍ SVATÉ PŘÍJÍMÁNÍ

Rodiče mají být svým dětem prvními svědky víry slovem i životem. Proto jim patří úkol i výsada připravit své děti k prvnímu setkání s Bohem, milosrdným Otcem ve svátosti smíření a s Ježíšem Kristem v eucharistii – ve svatém přijímání. Podle směrnic biskupské konference pro katechezi se předpokládá předchozí náboženská výuka ve škole nebo ve farnosti. Učebnice 3. třídy má zaměření k přípravě na tyto dvě svátosti. Tím je prakticky určen věk dítěte. Výjimky jsou možné po osobní domluvě s farářem. **Příprava bude mít dvě fáze. První z nich jsou setkávání jednoho z rodičů s farářem, která budou jednou za měsíc v pondělí večer. První setkání bude 6. 11. v 18:00 v katechetické místnosti na faře. Druhá fáze je blízká příprava rodičů s dětmi ve středu po bohoslužbě pro děti. Ta začne dva měsíce před slavností prvního svatého přijímání, které bude v neděli 21. 4. 2024 v 10:00 hod.**

Poutní zájezd dětí s rodiči i prarodiči do Starého Města a na Velehrad bude v pondělí 22. 4. 2024. Vzít můžete s sebou i kmotry dětí a samozřejmě i sourozence. Odjezd bude z náměstí ve Fryštáku v 7:40 a návrat zpět kolem 17 hodiny.

o. Josef

CAUSA VIAE – DŮVOD CESTY

Začíná měsíc listopad a s ním všechno, co k němu patří. Nejvíce si toho užijeme hned na začátku. Hřbitovy se promění v poutní místa, na silnice vyrazí všichni, i ti, kteří mají po celý rok auto ve stodole nebo v garáži, a někteří z nich pro své řidičské dovednosti a mimořádný provoz na silnicích natrvalo zakotví tam, kam měli namířeno původně pouze zavzpomínat na své předky. Pro nás katolické křesťany má začátek listopadu také své kouzlo. S jistou dávkou hrlosti si připomeneme, že patříme do církve, která přesahuje dimenze toho, co je naší každodenní lidskou zkušeností. Možná i pro nás mají větší význam dušičky než slavnost Všech svatých, ale když prožíváme tyto dny, znovu si uvědomujeme, že tyto dva svátky jsou vlastně jen jiným pohledem na velké tajemství Krista a církve. Je nám jasné, že zemřeme. Smrti se zpravidla bojíme jako něčeho, co jsme nikdy nezakusili, k čemu jsme jenom přičichli, když někdo z našich blízkých odešel na věčnost. Zároveň se bojíme, že před Boží tváří neobstojíme.

Ztotožnit se se slavností Všech svatých nám dá větší práci. Považujeme se za takzvané normální lidi, pro něž je svatost na jednu stranu nedostižnou metou, na druhou stranu po ní ani moc netoužíme, protože svatého si představujeme jako bytost zpodobněnou sádrovou sochou či barvotiskovým obrázkem. Životopisy svatých si mnohdy pleteme s pohádkami, a nejsme daleko od pravdy, i když to není vina oněch svatých, ale spíše jejich životopisců. Jak jsme překvapeni, když v některém ze svatých objevíme rysy normálního člověka! Člověka, který žil na této zemi, který měl problémy, bolesti i radosti jako my, člověka, který ale přes to všechno nakonec došel do cíle. Život svatých je jako film se šťastným koncem. Film možná dramatický, někdy dokonce až příliš akční, ale přece jenom se šťastným koncem. Slavnost Všech svatých nás však upozorňuje ještě na jinou vlastnost svatosti. Tou je skutečnost, že tato meta není jen pro hrstku vyvolených, ale pro každého z nás. Stát se svatým není výsadou nemnoha, je to všeobecné povolání všech křesťanů. Můžeme říci, že je to naše čestná povinnost.

Co je společným jmenovatelem těchto dvou listopadových dnů? Je to právě tajemství Krista a církve. V sekvenci „Dies irae“, která byla dříve součástí pohřební mše – Requiem, čteme slova „Dobrý Pane Ježíši, pamatuj na to, že já jsem důvodem, proč jsi přišel na svět. Nezavrhni mě tedy v onen den soudu.“

Jak velikou hodnotu mám pro Boha já, můj život! To kvůli mně přišel!

Já jsem součástí toho „my“ církve, pro něž a pro jehož spásu sestoupil z nebe, žil náš život a nakonec za nás zemřel a vstal z mrtvých, jak vyznáváme v krédu.

Nyní sedí po pravici Otce a čeká na nás, protože „v domě jeho Otce je mnoho příbytků“. Nikdy na nebeské bráně nebude cedule s nápisem: Obsazeno. Spíš je tam stále nápis: Volná místa. Z tohoto vědomí hodnoty vlastního já, z vědomí toho, že Bůh mě nezná jakou součástí davu, ale jako jedinečnou a milovanou lidskou bytost, pramení smysl prvních dvou listopadových dní. Causa viae, slova užitá v nadpisu tohoto zamyšlení, můžeme přeložit jako „důvod cesty“. Přeji vám i sobě, aby důvod naší cesty na hřbitov o dušičkách, stejně jako důvod cesty do kostela o slavnosti Všech svatých byl odpovědí na „Causa viae Christi“, totiž na lásku, s níž vážil Boží Syn cestu mezi nás hříšníky.

Kéž tato jeho cesta nebyla v našem případě nadarmo!

P. Stanislav Příbyl, CSsR.

KŘÍŽOVÁ CESTA (NEJEN) ZA UKRAJINU (29. 10. 2023)

Bylo krásné nedělní odpoledne a v Kašavě na křížové cestě se nás sešlo dobrých 30.

Otec Josef, ještě než papež František vyhlásil úmysl celosvětové modlitby na Ukrajinu, Palestinu a Izrael, naplánoval v Kašavě Křížovou cestu *nejen* za Ukrajinu od Mychajla Ivanjaka. Kašavská křížová cesta je součástí naučné stezky, která byla v Kašavě dobudována v dubnu 2013. Kaplička Panny Marie Královny zde stojí od roku 2020, kdy byla v srpnu téhož roku vysvěcena olomouckým biskupem P. Antonínem Baslerem.

Úvod ke křížové cestě přečetl o. Josef a úryvky z evangelia četl o. Pavel Caha. Texty k zamyšlení jsme četli my, jakožto účastníci. Při přecházení od zastavení k zastavení jsme zpívali Ave crux. U kapličky Panny Marie Královny a zvoničky, jejímž zvonkem nám zazvonili Justýnka a Kristián Kušnírovi, jsme vyslechli modlitbu královny Ester v jejím zoufalství nad plánovaným masakrem židovského národa.

Text je Est 4,17k-z (Přidavky k Ester):

Bože Abrahámův, Bože Izákův a Bože Jakubův, jsi požehnaný!

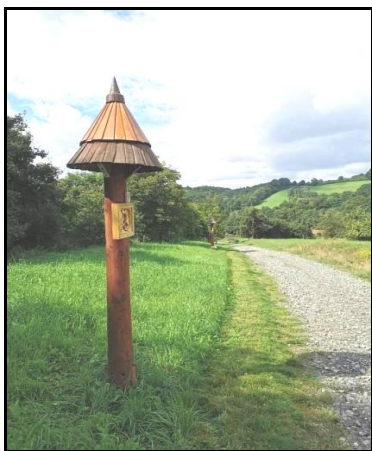
Pomoz mně opuštěné, nemám mimo tebe jiného pomocníka, Pane, neboť mi hrozí nebezpečí. Z knih svých předků jsem slyšela číst, Pane, že jsi zachránil Noema ve vodách potopy. Z knih svých předků jsem slyšela číst, Pane, že jsi Abrahámovi a jeho třem stům osmnácti mužům dal zvítězit nad devíti králi. Z knih svých předků jsem slyšela číst, Pane, že jsi vysvobodil Jonáše z útrob veliké ryby. Z knih svých předků jsem slyšela číst, Pane, že jsi vysvobodil Ananiáše, Azariáše a Misaela z ohnivě pece. Z knih svých předků jsem slyšela číst, Pane že jsi zachránil Daniela ze lví jámy. Z knih svých předků jsem slyšela číst, Pane, že ses slitoval nad králem Ezechiášem, když měl zemřít a prosil o život, a přidal jsi mu patnáct let života. Z knih svých předků jsem slyšela číst, Pane, že jsi vyslyšel toužebnou modlitbu Anny, když prosila o narození syna. Z knih svých předků jsem slyšela číst, Pane, že až do konce vysvobozuješ všechny, kdo se ti líbí.

Pomoz nyní mně opuštěné, nemám, nikoho jen tebe, Pane, můj Bože!

Následně jsme se pomodlili Zdravas Královno a desátek Ježíš, který z mrtvých vstal.

Díky posunu času se brzy smrklo, a tak jsme se vydali zpět do Kašavy a do svých domovů.

Děkujeme za dobrý počín.

RODINA A PRÁCE

Katecheze, papeže Františka, generální audience 19. 8. 2015

Draží bratři a sestry, po reflexi o hodnotě slavení v rodinném životě se budeme dnes věnovat jeho komplementární složce, kterou je *práce*. Součástí tvůrčího Božího plánu je obojí: slavení i práce. Obvykle se říká, že práce je nezbytná k obživě rodiny, k výchově dětí a zajištění důstojného života pro blízké. Říci o seriózním a poctivém člověku, že „je pracant“, je ta nejkrásnější věc, kterou lze říci. To je ten, kdo pracuje, patří do společenství a nežije na úkor ostatních. Viděl jsem tady dnes mnoho Argentinců a tak řeknu, jak to říkáme my: „*No vive de arriba* - Nežije z druhých“.

Práce ve svých tisícových formách, počínaje těmi domácími, totiž vytváří obecné blaho. A kde si lze tuto pracovitost osvojit? Především v rodině. Rodina vychovává k pracovitosti příkladem rodičů: tatínek a maminka pracují pro dobro rodiny a společnosti. Svatá rodina Nazaretská se v evangeliu objevuje jako rodina pracujících a sám Ježíš je nazýván „syn tesařův“ (Mt 13,55) nebo přímo „tesař“ (Mk 6,3). Svatý Pavel neopominul upozornit křesťany: „*Kdo nechce pracovat, ať nejí“* (2 Sol 3,10). To je dobrý recept ke zhubnutí: nepracuješ, nejze! Apoštol výslovně poukazuje na falešný spiritualismus některých, kteří ve skutečnosti žijí na úkor bratří a sester, tedy „zahálčivě“ (2 Sol 3,11). Pracovní závazek a duchovní život v křesťanském pojetí nestojí proti sobě. Je důležité to pochopit! Modlitba a práce mohou a mají být v harmonickém souladu, jak učí svatý Benedikt. Nedostatek práce škodí na duchu, jako škodí nedostatek modlitby praktické činnosti. Opakuji: práce v tisícových formách je člověku vlastní. Vyjadřuje důstojnost jeho existence stvořené k Božímu obrazu. Proto se o práci říká, že je posvátná. A proto je péče o zaměstnanost velkou lidskou a společenskou odpovědností, která nemůže být ponechána v rukách několika jedinců anebo svalena na zbožštěný „trh“. Způsobit úbytek pracovních míst, znamená způsobit vážnou sociální škodu. Zarmucuje mne, když vidím, že lidé jsou bez práce, nenacházejí práci a postrádají tak důstojnost nosit domů chléb. A velmi se těším z toho, když vidím, jak usilovně se vlády snaží nacházet pracovní místa a zajišťovat, aby všichni měli práci. Práce je posvátná, práce dává rodině důstojnost. Musíme se modlit, aby žádná rodina nepostrádala práci. Práce stejně jako slavení jsou tedy součástí stvořitelského Božího plánu. Téma země jakožto domu či zahrady svěřené člověku, aby ji chránil a obdělával (Gen 2,8.15), je v knize Geneze uvedeno těmito působivými slovy: „*Když Hospodin Bůh učinil zemi a nebe, ještě nebylo na zemi ani polní křoví, ani ještě nevyrostla žádná polní tráva, protože Hospodin Bůh neseslal déšť na zem a nebyl člověk, který by obdělával půdu“* (Gen 2,4b-6a). To není romantismus, ale Boží zjevení, za jehož důsledné chápání a vstřebávání neseme zodpovědnost. Encyklika *Laudato sí'*, která podává integrální ekologii, obsahuje také toto poselství, že totiž krása země a důstojnost práce jsou učiněny proto, aby se snoubily. Je-li práce oddělována od Boží smlouvy s mužem a s ženou, je-li odtrhávána od jejich duchovních kvalit, je-li rukojmím logiky pouhého zisku a pohrdá životními city, úpadek duše kontaminuje všechno: ovzduší, vodu, rostlinstvo, potravu... Občanský život se kazí a *habitat* je pustošen. Důsledky postihují především ty nejchudší lidi a nejchudší rodiny. Moderní organizace práce někdy vykazuje nebezpečnou tendenci považovat rodinu za zábranu, obtíž a pasivní položku produktivity práce.

DOKONČENÍ

Ptejme se však: jaké produktivity? A pro koho? Takzvané „chytré město“ nepochybně oplývá službami a organizací, je však často nevraživé například vůči dětem a starým lidem. Někdy se ten, kdo projektuje, zajímá o správu individuálních pracovních sil, které hromadí a používá anebo odpisuje podle ekonomické prospěšnosti. Rodina je velkým prubířským kamenem. Pokud ji organizace práce drží jako rukojmí anebo dokonce překáží jejímu rozvoji, pak je jisté, že lidská společnost začala pracovat proti sobě samé! Pro křesťanské rodiny představuje tato okolnost výzvu a velké poslání. Nesou na trh základy Božího stvoření: identitu a svazek muže a ženy, plození dětí. Práci, která zdomácňuje zemi a činí obyvatelným svět. Úbytek těchto základů je vážná věc a v našem společném domě už existuje příliš mnoho trhlin! Úkol je nesnadný. Rodinná sdružení si někdy mohou připadat jako David před Goliášem... Víme však, jak tato výzva skončila! Je zapotřebí víry a prozíravosti. Kéž nám Bůh umožní hledět si s radostí a nadějí Jeho povolání v této obtížné chvíli našich dějin, povolání k práci, abychom dali důstojnost sobě samým a svým rodinám.

Z PASTORAČNÍ KONSTITUCE II. Vatikánského sněmu (O CÍRKVI V DNEŠNÍM SVĚTĚ – RADOST A NADĚJE)

Záhada lidského údělu nejvíce vystupuje tváří v tvář smrti. Člověka netrápí jenom bolest a postupná tělesná sešlost, ale také, a snad ještě více, strach z trvalého zániku. A tušení srdce ho vede správně, když se hrozí naprostého rozpadu a konečného zániku své osoby a odmítá je. Zárodek věčnosti, který v sobě nosí a jež nelze převést na pouhou hmotu, povstává proti smrti. Žádné vymoženky techniky, byť sebeužitečnější, nedovedou utišit úzkost člověka a ani prodloužení biologického věku vůbec nemůže uspokojit jeho touhu po dalším životě, která mu nevykořenitelně tkví v srdci. Tváří v tvář smrti všechny představy selhávají, avšak **církev poučená Božím zjevením tvrdí, že člověk byl od Boha stvořen pro blaženost, jejíž naplnění je mimo hranice pozemské bídy.** Kromě toho tělesná smrt, již by byl člověk ušetřen, kdyby nezhrěšil, má být podle učení křesťanské víry přemožena, až všemohoucí a milosrdný Spasitel vrátí člověku spásu, o kterou se člověk svou vinou připravil. **Bůh totiž člověka povolal a volá, aby k němu celou svou přirozeností přilnul ve věčném společenství neporušitelného božského života. Tohoto vítězství dosáhl Kristus, když vlastní smrtí vysvobodil člověka ze smrti a sám znovu vstal k životu.** Dobře zdůvodněná víra tedy dává každému přemýšlejícímu člověku odpověď na jeho úzkost před tím, co ho v budoucnosti čeká; a zároveň mu poskytuje možnost být v Kristu ve společenství s milovanými bratry, které mu smrt již vzala, a dává mu naději, že u Boha dosáhl pravého života. Na křesťana jistě doléhá nutnost a povinnost bojovat v mnoha trápeních proti zlu a vytrpět i smrt; ale ve spojení s velikonočním tajemstvím je připodobněn Kristově smrti a posiluje ho naděje, že jde vstříc vzkříšení.

A to neplatí jen pro křesťany, ale i pro všechny lidi dobré vůle, v jejichž srdci neviditelně působí milost. Kristus totiž zemřel za všechny, a protože poslední povolání člověka je ve skutečnosti jen jedno, totiž božské, takže **musíme být přesvědčeni, že Duch svatý dává všem možnost, aby způsobem, který Bůh zná, získali účast na tomto tajemství a abychom mohli volat: *Abba, Otče.***

připravil o. Josef

JUBILEJNÍ ROK ARCIBISKUPA ANTONÍNA CYRILA STOJANA

„HOSTÝN V SLÁVĚ KRÁLOVSKÉ NÁM ZÁŘÍ, MATKA BOŽÍ SKVÍ SE NA OLTÁŘI“

Nad kopulí hostýnské svatyně září veliký monogram MARIA. Pro barokní hostýnskou svatyni jej dal umělecky ukovat a pozlatit hrabě Rottal v polovině 18. století. Po zrušení poutní hostýnské svatyně bylo celé zařízení chrámu odvezeno a z kostela se stala zřícenina. Zlatý monogram MARIA však přetrval všechnu zkázu. Roku 1842 byl na obnovenou svatyni připevněn a září tam dodnes. Hostýn od svého znovuposvěcení roku 1845 stále vzkvétal: Maria si našla budovatele hostýnské svatyně v Antonínu Cyrilu Stojanovi. Po zbudování kláštera získal Hostýn trvalé a obětavé strážce. **„Matice svatohostýnská“** za jednatelství Stojanova pracovala pro zvelebení poutního místa tak, jako žádná podobná instituce u nás. Uvedme alespoň několik zpráv:

Roku 1887 byla svatyně pokryta plechem – za 12.000 zlatých. Kroměřížský rodák malíř Jan Zapletal kostel v letech 1887 až 1890 vymaloval. Na vlysu pod klenbou celého kostela se zaskvěl nápis: **„Zdrávas, vítězná Ochrano Moravy! Zůstaň Matkou lidu svému!“** Roku 1887 připutovali na posvátnou horu vídeňští Čechové, aby se zde posílili ve víře. Roku 1891 byla vystavěna vedle hlavní hostýnské svatyně krásná kaple ke cti Sv. Jana Sarkandra, holešovského faráře a hostýnského poutníka. První mši sv. tam obětoval 14. srpna 1891 sám kardinál Fürstenberg. Lid se celou noc modlil a zpíval, tisícové zástupy přicházely na horu i přes nepřízeň počasí. Kardinál Fürstenberg sloužil na nově posvěceném oltáři pontifikální mši sv., která byla jeho poslední (20. srpna 1892 zemřel). Matku Boží v ten den na Hostýně pozdravilo 100.000 poutníků.

Roku 1895 byla potvrzena a schválena „Matice svatohostýnská“.

Roku 1897 navštívil hostýnský chrám císař František Josef I.

Roku 1908 se pořídil pro Hostýn další zvon o hmotnosti 27 metrických centů.

Roku 1909 bylo zbudováno 250 schodů, vedoucích ke svatyni.

Pro hmotné památky Hostýna však nesmíme zapomínat na jeho duchovní poklady, obdržené na přímlyvu Boží Rodičky. Kdyby oltář, zdi, zpovědnice, křížová cesta mohly promluvit, jistě by vyprávěly o divech milosrdenství a lásky.

Na závěr alespoň jeden záznam z hostýnské knihy vyslyšení:

„Měla jsem jeden rok, když mi zemřel otec. V sedmi letech jsem ztratila matku. Nezanechali mi ani haléř, ani obydlí, ani šaty, poněvadž sami nic neměli. Z domu, kde matka zemřela, jsem byla vykázána. Toulala jsem se po osadě a žebrala dům od domu. Nachlazením a hladem jsem si přivodila těžkou nemoc. V tomto stavu jsem si umínila obrátit na Pannu Marii Svatohostýnskou. Ale jak tam dojít? Když jsem se připlazila za oltář před sochu Panny Marie, řekla jsem: Panno Maria, já od Tebe nepůjdu, až mě vyslyšíš... vypros mi u svého Syna uzdravení... - Plakala jsem a spínala ruce... A co stalo? Najednou jsem cítila, jako by ze mne spadl těžký kámen a pocítila jsem na celém těle náhlé uzdravení – po šestileté těžké nemoci...“

Nyní každý rok na Svatý Hostýn putuji několikrát...“

K zamyšlení:

1. Na Hostýn putujeme k Marii – Matce.

2. Lidé nejvíce obdivují zázračná uzdravení. Ve světle víry jsou však nejcennější milosti obrácení hříšníků. Každý uzdravený nakonec zemře. Duchovně uzdravení však dosahují věčného života s Bohem. Za co chodím prosit či děkovat já?

OMLUVOU MŮŽEME I UBLÍŽIT

Slova, která používáme, vycházejí z hloubky našeho nitra neboli ze srdce, jak říká Ježíš. A pokud mé srdce není připravováno, proměňováno, posilováno a změkčováno evangeliem, budou má slova ubližovat a ničit, dokonce i když by se jednalo o slova omluvy. Jen si zkuste vzpomenout, jestli vám někdy druhý svou omluvou ublížil.

Máte zkušenost s destruktivní omluvou?

„Omlouvám se, ale...“

Možná to byla omluva typu „Omlouvám se, ale...“. Slovo „ale“ působí v omluvě zničující silou. Příjemce odchází s dojmem, že byl podveden. Nejprve slyší, jak se mu druhý omlouvá. Možná dokonce naznačuje lítost. V neopatrném a naivním příjemci se tak začne rozlévat pocit vděčnosti a soucitu. Když k němu náhle dolehnou vibrace slova „ale“. Následuje záplava slov obhajoby a vysvětlování, které někdy přerostou do žaloby. Jako by vás bodl do žeber ten, komu jste chtěli odpustit.

Omluva jako nástroj docílení klidu

Druhý typ destruktivní omluvy by mohl znít následovně: „Omlouvám se. Prosím, hlavně už se na mě nezlob, hlavně se neurážej...“ Někteří lidé se pořád omlouvají. Jakmile vycítí, že druhý není s něčím spokojen, začnou se omlouvat. Jednají z úzkosti pramenící z narušení vztahu. Vztah je pro ně nesmírně důležitý a zároveň jej považují za křehký.

A tak zaplatí cenu vlastního ponížení, aniž by hledali pravdu nebo chtěli situaci řešit rozhovorem. Takováto omluva nebývá tak zničující jako první typ, ale i tak škodí.

Je to omluva, která je příliš rychlá a nedůvěryhodná.

„Promiň, že se tě to tak dotklo“

Další typ má s omluvou pramálo společného: „Omlouvám se, já nevěděl, že jsi tak citlivá“ nebo „Promiň, že se tě to tak dotklo“. Z omluvy je cítit obvinění a pohrdání. Příjemce se nemůže ubránit dojmu, že znovu prožívá vztahový nepoměr křivdy. Omlouvající se je velký a mocný a já malý. Nic se nezměnilo. Slovo „omlouvám se“ nemá samo o sobě kouzelnou moc. Jeho síla vychází z toho, že člověk opravdu myslí to, co říká. Výzkumy ukázaly, že malé děti do čtyř let rozumějí omluvě především jako naučenému slovnímu rituálu (např. „Omlouvám se“). Ale už od pěti let jim nestačí jen kouzelné slůvko, ale hledají v tváři druhého projevy lítosti.

„Omlouvám se, jestli jsem se tě něčím dotkl“

Poslední typ dysfunkční omluvy by mohl znít: „Omlouvám se za všechno, co jsem ti způsobil“ nebo „Omlouvám se, jestli jsem se tě něčím dotkl“. Tento typ omluvy možná na první poslech nepůsobí urážlivě, ale chybí v něm podstatná část. Viník vůbec netuší, nebo nechce přiznat, co konkrétního způsobil a čím přesně ublížil. Situace mu nestojí za to, aby ji promyslel. Svou formulací dává najevo, že důsledky křivdy jsou problémem druhého. Je to omluva, která je přinejmenším velmi slabá.

Podobných variant destruktivních omluv bychom našli více. Společným jmenovatelem je neúcta k druhému, neprojevení pokory a lítosti, nechota nad událostí přemýšlet a nepřijetí zodpovědnosti za své chování a jeho důsledky.

Autor textu PhDr. Dalimil Staněk je kazatelem v CB Zlín

SVATÁ ANEŽKY ČESKÁ

Anežka Přemyslovna se narodila patrně roku 1211 jako dcera českého krále Přemysla Otakara I. a jeho druhé manželky Konstancie z rodu uherských Arpádovců. Ve třech letech byla dána na vychování k cisterciačkám ve slezské Třebnici, která patřila její tetě, vévodkyni Hedvice, později svatořečené. V šesti letech pak byla přemístěna do severočeských Doksan k premonstrátkám, aby zde strávila další dvě léta. **Jako osmiletá se stala předmětem sňatkové politiky svého otce**, který ji zasnoubil s desetiletým synem císaře Fridricha II. Jindřichem. Proto byla odeslána do Vídně na dvůr rakouského vévody Leopolda VI., aby se zde náležitě připravila na budoucí manželství.

Když bylo Anežce 14 let, ze sňatku sešlo, protože Istivý Leopold provdal za Jindřicha svou vlastní dceru Markétu. Ponížená Anežka se vrátila domů na Pražský hrad. Brzy poté však začali usilovat o její ruku další uchazeči, nejdříve anglický král Jindřich III. a posléze i sám císař Fridrich II. **Nakonec vše dopadlo jinak: po smrti otce (+1230) se rodičovské poslušnosti zproštěná Anežka rozhodla následovat největší duchovní výzvu své doby – nový ideál sv. Františka.** S pomocí svého královského bratra Václava I. proto (po vzoru své sestřenice sv. Alžběty Durynské) zakládá na Starém Městě pražském u kostela sv. Haštala špitál a záhy v jeho blízkosti i dvojkláster damiátek (klarisek) a minoritů. O Letnicích 1234 pak vstupuje sama ve věku 23 let za velké slávy do tohoto kláštera a je jmenována jeho abatyší. Václav I., a později i jeho syn Přemysl Otakar II., zde na pražském Františku vybudovali jeden z nejkrásnějších českých klášterů, první gotické dílo svého druhu. **Vstup královské dcery do přísného kláštera se stal celoevropskou událostí. Všimla si ho i sv. Klára z Assisi, která pak ve svých listech postupně uváděla Anežku do správného chápání františkánské chudoby.** Anežka se posléze vzdala vedení špitálu, na který převedla veškerý majetek, a péči o něj svěřila špitálnímu bratrstvu povýšenému na samostatný řád křižovníků s červenou hvězdou. Anežka pak od papeže Řehoře IX. získala právo naprosté chudoby (1238), tj. zcela ojedinělou výsadu, že její klášter nikdo nesmí nutit k přijetí nějakého majetku. Jako klauzurní sestra sice nesměla opouštět klášter, přesto si ale uchovávala čilé kontakty s královskou rodinou a s papežskou kurií. Jako už staříčká představená zemřela (2. 3. 1282) uprostřed velkého hladomoru za braniborské okupace Čech na následky tvrdých celoživotních postů a celkové deprese z neutěšeného stavu království po pádu Přemysla Otakara II. **Patrně už za svého života byla v klášteře považována za světici, po její smrti se pak rozvinul lidový kult, který je dosvědčen řadou zázraků. První žádost o její kanonizaci poslala královna Eliška v roce 1228 papeži Janu XXII.** Papež však byl právě tehdy v závažném konfliktu s řádem minoritů, takže Eliščina žádost nebyla vyslyšena. Ani další pokusy nedopadly lépe – k papeži Benediktu XII. (1334-1242) či k papeži Inocenci XI. (1676-1689). Teprve Pius IX. v roce 1874 potvrdil Anežčin starobylý kult s právem veřejné úcty jako blahoslavené. **Cíle ale dosáhl až pražský arcibiskup kardinál Tomášek, za něhož byla Anežka konečně svatořečena Janem Pavlem II. v Římě dne 12. 11. 1989.** Anežka tak významně ovlivnila „sametovou“ podobu právě probíhající listopadové revoluce. Jako dcera královská, která se zřekla svého majetku a založila pro chudé a nemocné největší tuzemský špitál své doby, je trvalým příkladem křesťanské lásky.

PhDr. Petr Kubín, Ph.D.

PAPEŽ FRANTIŠEK – BISKUPSKÁ SYNODA 2023

DVĚ POKUŠENÍ CÍRKVE: HLEDĚT ZPĚT, ANEBO SE PODŘIZOVAT MÓDNÍM TRENDŮM

Ve složité době, jako je ta naše, se objevují nové kulturní a pastorační výzvy, které vyžadují srdečný a laskavý vnitřní postoj, abychom o nich beze strachu mohli diskutovat. V synodálním dialogu můžeme růst v jednotě

a přátelství s Bohem, abychom se na dnešní výzvy dívali jeho pohledem; abychom se stávali církví, „jejíž jho netlačí“, která neukládá břemena a která všem opakuje: „Přijďte, vy unavení a obtíženi, vy, kteří jste ztratili cestu nebo se cítíte vzdálení, vy, kteří jste zavřeli dveře naději: Církev je tu pro vás!“. Církev otevírá své brány všem, všem, všem! Bratři a sestry, svatý Boží lide, tváří v tvář těžkostem a výzvám, které na nás čekají, nás Ježíšův žehnající a vstřícný pohled chrání před tím, abychom upadli do některých nebezpečných pokušení: být rigidní církví, celní kontrolou, která zbrojí proti světu a hledí zpět; církví vlašnou, která se podřizuje módním trendům světa; církví unavenou, která se uzavírá sama do sebe. Ve knize Zjevení říká Bůh: „Stojím u dveří a klepu, aby se dveře otevřely“, avšak mnohokrát, bratři a sestry, Bůh klepe na vnitřní bránu církve, abychom ho spolu s církví nechali vyjít ven a hlásali jeho evangelium.

FRANTIŠEK Z ASSISI NIKOHO NEKRITIZOVAL ANI NA NIKOHO NEÚTOČIL

Kráčejme společně: pokorně, horlivě a radostně. Kráčejme ve stopách svatého Františka z Assisi, světce chudoby a pokoje, „Božího blázna“, který na svém těle nosil Ježíšova stigmata. Svatý Bonaventura vypráví, že když se František modlil, promluvil k němu Ukřižovaný: „Jdi a oprav můj kostel“. Synoda nám to připomíná: naše Matka církev stále potřebuje očistu, „opravu“, protože my všichni jsme lidem hříšníků, kterým bylo odpuštěno – jsme obojí, hříšníci, kterým bylo odpuštěno. Stále se potřebujeme vracet ke zdroji, kterým je Ježíš, a znovu se vydávat na cesty Ducha, abychom všechny oslovili jeho evangeliem. František z Assisi v době velkých bojů a rozdělení, mezi světskou a náboženskou mocí, mezi institucionální církví a heretickými proudy, mezi křesťany a ostatními věřícími, nikoho nekritizoval ani na nikoho neútočil. Používal pouze zbraně evangelia: pokoru a jednotu, modlitbu a lásku. Dělejme totéž! Pokora a jednota, modlitba a láska.

DUCH SVATÝ ČASTO BOŘÍ NAŠE OČEKÁVÁNÍ, ABY VYTVOŘIL NĚCO NOVÉHO

A pokud svatý Boží lid se svými pastýři ze všech částí světa živí očekáváním, naděje a také některé obavy ohledně synody, kterou se chystáme zahájit, mějme stále na paměti, že se nejedná o politické shromáždění, o parlament, ale o shromáždění v Duchu; nikoli o polarizovaný parlament, ale o místo milosti a společenství. Duch svatý tedy často boří naše očekávání, aby vytvořil něco nového, co překoná naše předpovědi a negativní postoje. Snad mohu říci, že neplodnější okamžik synody jsou momenty modlitby a vůbec celé prostředí modlitby, ve kterém v nás synoda působí. Otevřeme se Duchu a vzývejme ho. Dovolme, aby byl hlavní postavou této synody. A s Ním kráčejme v důvěře a s radostí.

***Z homilie papeže Františka při zahájení
řádného generálního shromáždění
biskupské synody 4. října 2023.***

- 1.11. Slavnost Všech svatých
 2.11. Vzpomínka na všechny věrné zemřelé – Dušičky
 5.11. 31. neděle v mezidobí
 9.11. Posvěcení Lateránské baziliky
 10.11. Památka svatého Lva Velikého
 12.11. 32. neděle v mezidobí
 13.10. Památka svaté Anežky České
 17.11. Památka svaté Alžběty Uherské
 19.11. 33. neděle v mezidobí
 22.11. Památka svaté Cecílie
 26.11. Slavnost Ježíše Krista Krále
 30.11. Svátek svatého Ondřeje

ZÁPIS Z 9. PASTORAČNÍ RADY FARNOSTI FRYŠTÁK (8. 10. 2023)

1. **Uvítání**, modlitba k Duchu sv., četba Písma (Mt 21, 33-43)
2. **Vzdělávání – CHRISTUS VIVIT – Kristus žije**
 2. kap. – Ježíš Kristus je stále mladý – (odst. 22-42)
3. **Světové setkání mládeže v Portugalsku** – reflexe mladých z České republiky a přínos pro naši farnost
4. **Misijní neděle 22. října 2023** - jako jednotlivci, jako rodina, jako farnost

Inspirací, podnětem i motivací je Poselství papeže Františka k světovému dni misí

20. 10. po bohoslužbě budou zpěvy Taizé s uvedením do Pastýrského listu papeže Františka jako prohloubení vnímání misijní neděle.

Příští setkání: 12. 11. 2023

